



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



СЕМИНАР

ФИНАНСИСКО РАКОВОДЕЊЕ И СМЕТКОВОДСТВО ВО ГРАЃАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Миов Николаки, друштво за ревизија Ефект плус
audit@macedonia.cc, nmiov@macedonia.cc

Сесија 2

Сметководство и финансиско известување

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

- i. Финансиско наспроти управувачко сметководство;
- ii. Модифицираната готовинска основа и третман на одредени трансакции;
- iii. Примери на неконзистентност во модифицираната готовинска основа и можни решенија

СМЕТКОВОДСТВО – ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО НАСПРОТИ МЕЃУНАРОДНИ СТАНДАРДИ

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



КРАТКА ИСТОРИЈА НА СМЕТКОВОДСТВО

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Сметководство па писмо Првите записи евиденција на добиток и жито

Пред првите записи – различни форми како симболи

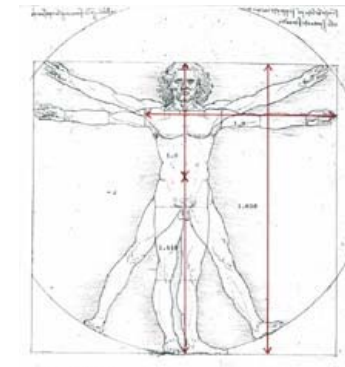
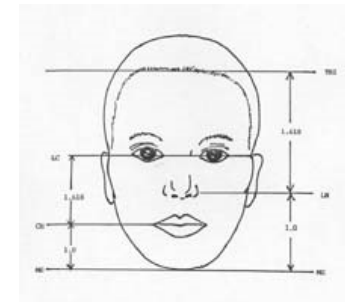


Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia

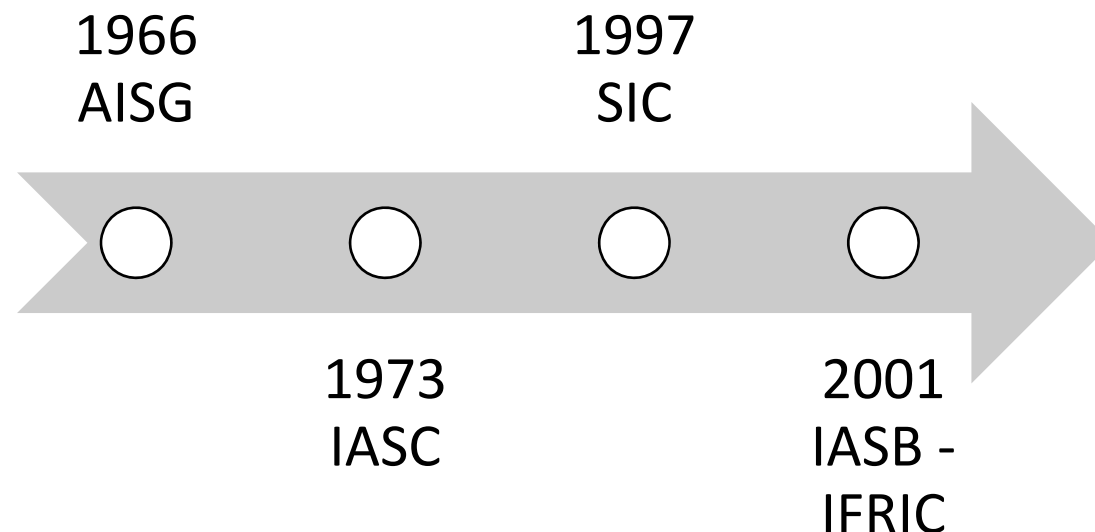
ЛУКА ПАЧИОЛИ

- Математичар од времето на Леонардо да Винчи со кого работел на божествената пропорција 1 : 1,618
- Во книгата *Summa de arithmetica, geometria. Proportioni et proportionalita* (Venice 1494), ги опишал дневникот и главната книга, го опишал заклучниот лист и напишал дека нема спиење додека должи и побарува не се изедначат



Краток историјат на сметководствените стандарди

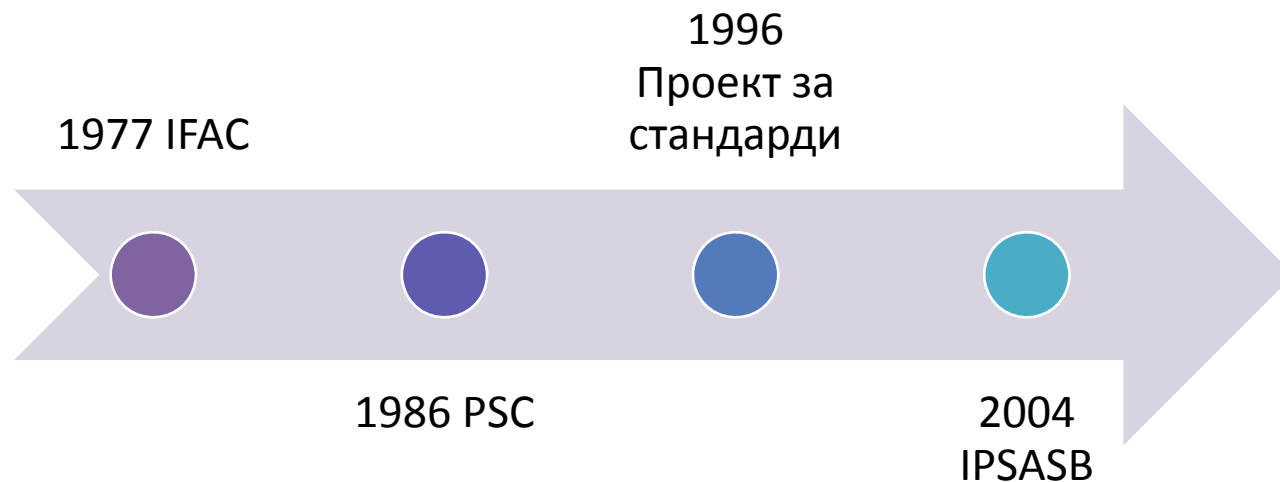
- Меѓународни сметководствени стандарди
(International Accounting Standards – IAS)



Меѓународни стандарди за финансиско
известување (International Financial Reporting Standards –
IFRS)

Краток историјат на сметководствените стандарди

- International Public Sector Accounting Standards – IPSAS





Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Елементи на финансиските извештаи и основи

ДЕФИНИЦИИ И БАРАЊА

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia

Финансиски извештаи

Информации корисни за доносителите на одлуки

Сите финансиски извештаи

Други
информации

Финансиски извештаи за
општа намена

Специјални
извештаи

Менаџерски

ФИ за општа намена
вклучувајќи ги
белешките

Дополнителни
информации како
нефинансиски,
идни, усогласеност

На пример за
донатори, за
поедини проекти

Економски,
статистички,
демографски



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

МСФИ (IFRS) – Рамка

Елементи на финансиските извештаи

Финансиска
состојба

- Средства
- Обврски
- Главнина (фондови)

Успешност

- Приходи
- Расходи
- Добивка (резултат)

Ревалоризација

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

МСФИ (IFRS) – Рамка

Елементи на финансиските извештаи

Финансиска
состојба

- Средства
- Обврски
- Главнина (фондови)

Успешност

- Приходи
- Расходи
- Добивка (резултат)

Ревалоризација

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

МСФИ (IFRS) – Рамка

Признавање на елементите на финансиските извештаи

Ставка која ја исполнува дефиницијата за елемент треба да биде признаена доколку:

(а) е **веројатно** дека сите идни економски користи поврзани со ставката ќе претставуваат прилив или одлив за претпријатието; и

(б) ставката има трошок или вредност која може **веродостојно да се измери**

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



МСФИ (IFRS) – Рамка

Признавање на елементите на финансиските извештаи



Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: ++389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia

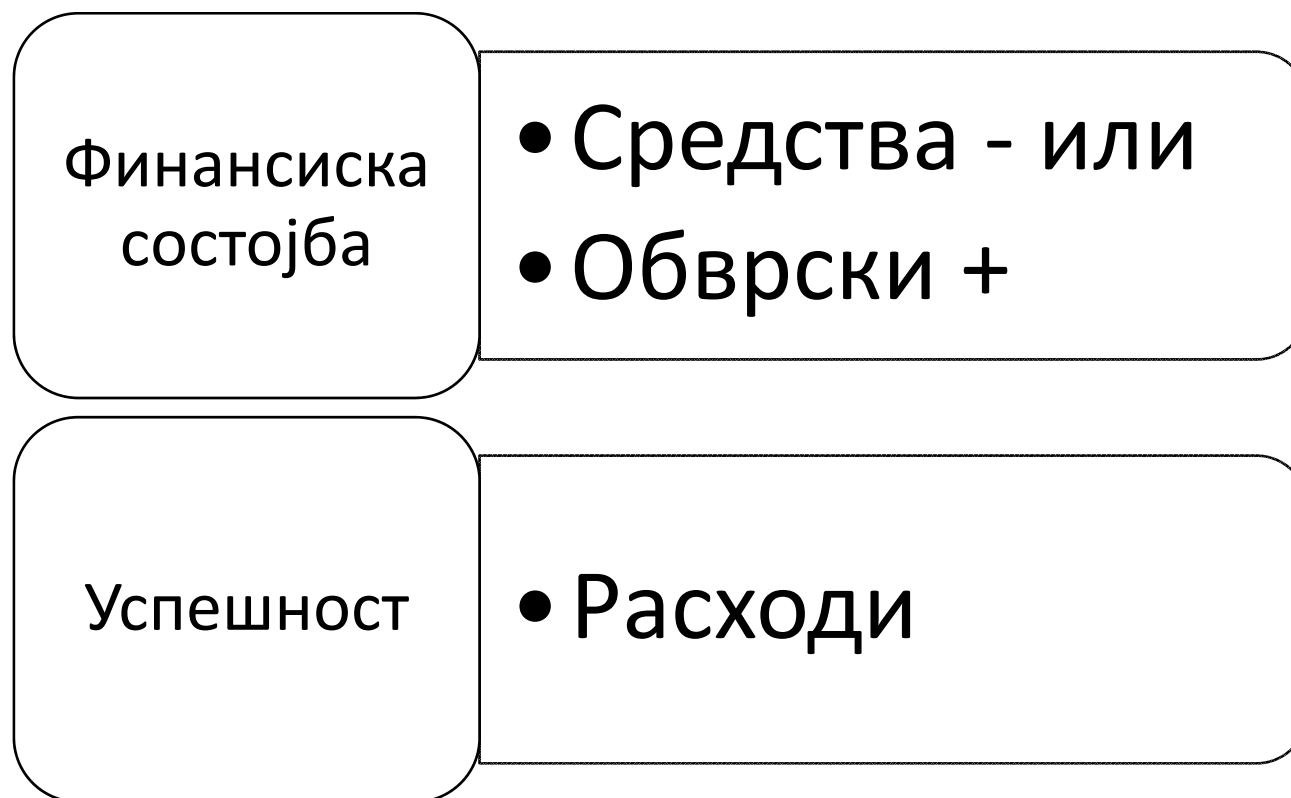


Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



МСФИ (IFRS) – Рамка

Признавање на елементите на финансиските извештаи

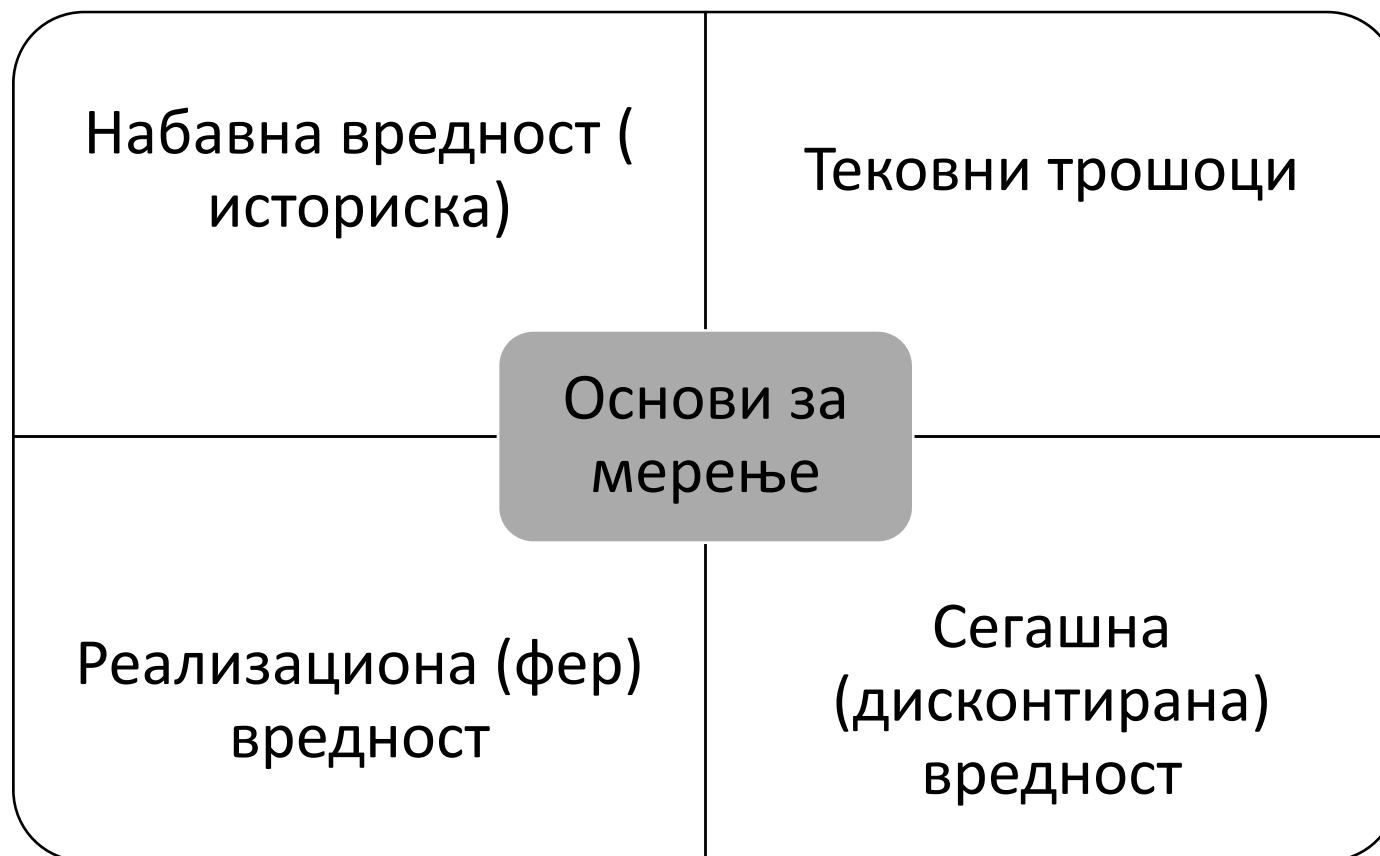


Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: ++389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia

МСФИ (IFRS) – Рамка

Мерење на елементите на финансиските извештаи



Стандарди

- Дефиниција
- Признавање
- Мерење
- Обелоденување



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Сметководствени основи

- Готовинската основа ги признава приходите кога готовината е примена и трошоците кога готовината е платена. Ваквата основа се поретка е во примена.
- Настанатоста како основа бара евидентирање на трансакциите кога ќе се случат односно кога е можно трошоците и приходите да се измерат и кога стануваат расположливи, односно се високо веројатни.
- Модифицираните основи се комбинација на настанатост и готовинска основа.



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Сметководствени основи

- Кај нас
 - Јавен сектор – готовинска
 - Непрофитен – модифицирана
 - Трговски друштва - настанатост



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Класи и сметки

СМЕТКОВЕН ПЛАН

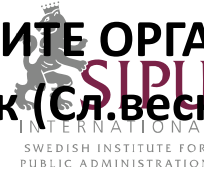
Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



ЗАКОН ЗА СМЕТКОВОДСТВОТО ЗА НЕПРОФИТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
(Службен весник на РМ бр.24/03) и Правилник (Сл.весник на РМ
бр. 42/03 и 08/09)

Техничка поддршка за
граѓански организации
Македонска канцеларија

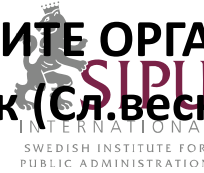


- Пропишан контен план на три цифри
- К л а с а 0 : постојани средства, други средства и непокриени расходи
 - 09 - Непокриени расходи - загуба
- К л а с а 1: парични средства, краткорочни побарувања и активни пресметковни сметки
 - 190 Однапред платени трошоци
 - 191 Трошоци што се разграничуваат на повеќе години
 - 196 Пренесен вишок на приходи од претходни години
 - 198 Други активни временски разграничувања



ЗАКОН ЗА СМЕТКОВОДСТВОТО ЗА НЕПРОФИТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
(Службен весник на РМ бр.24/03) и Правилник (Сл.весник на РМ
бр. 42/03 и 08/09)

Техничка поддршка за
Техничка поддршка за
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

- **К л а с а 2: краткорочни обврски и пасивни пресметковни сметки**
 - 29 ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА
 - 290 Пресметани трошоци
 - 291 Однапред наплатени (пресметани) приходи
 - 296 Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година
 - 298 Други пасивни временски разграничувања
- **К л а с а 3: материјали, резервни делови и ситен инвентар**
- **К л а с а 6 : производство, производи и стоки**
- **К л а с а 9 : извори на средства**
 - група 94 - Долгорочни обврски

$$(1+3+6)-2=9$$



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

К л а с а 4: расходи по видови

40 МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА

430 Пренесени средства на други субјекти

44 КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА

440 Средства за градежни објекти

441 Средства за опрема

442 Други капитални средства

- **К л а с а 7: приходи**

- Групата 71 - Приходи од продажба на производи, стоки и услуги

- 730 Приходи од членарини (придонеси), подароци и донации

- Група 75 - Сопствени приходи

- **К л а с а 8 : финансиски резултат = 7-4**

(1+3+6)-2=9+7-4 односно (1+3+6)-2=9+8



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Проценување на билансните позиции

- Долгорочните и краткорочните средства се искажуваат по набавна вредност
- Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се внесуваат во главната книга во номинален износ, а во странска валута по курсот на Народната банка на Република Македонија на денот на билансирањето.
- Билансните позиции на побарувањата и обврските се признаваат според договорените износи во договорот.
- Отписот на вредноста на долгорочните средства се спроведува со праволиниска метода на отпис со примена на годишни стапки пропишани од страна на министерот за финансии.
- Основица за отпис на долгорочните средства е набавната, односно ревалоризираната вредност на долгорочните средства.
- Непрофитните организации се должни да ги ревалоризираат долгорочните средства, на начин пропишан од страна на министерот за финансии.
- Непрофитните организации се должни најмалку еднаш годишно да вршат
- усогласување на состојбата на средствата и нивните извори искажани во сметководството со фактичката состојба што се утврдува со попис на 31 декември, на начин пропишан од страна на министерот за финансии.

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

ДИЛЕМИ - Сметководствен третман

- Неплатените трошоци до 31.01
- Ненаплатени приходи до 31.01
- Грантови со клаузула за враќање на непотрошен износ
- Основни средства стекнати со грант
- Трошоци со дата на документ во наредниот период



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Салда на сметки и ниво на тврдења

ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Тврдење	Опис
Постоење (Валидност)	Само валидни и авторизирани трансакции се обработени
Настанување (пресек)	Трансакциите кои се случиле за време на одреден период се обработени навремено.
Целосни	Сите трансакции се обработени како што треба (без испуштања)
Проверка	Трансакциите се пресметани употребувајќи соодветна методологија или се пресметани точно.
Права и Обврски	Средствата ги претставуваат правата на проектите, како и обврските, на даден датум.
Презентација и Обелоденување (класификација)	Компоненти на финансиските извештаи (или други извештаи) се соодветно класифицирани (по тип или сметка) и опишани.
Разумност	Трансакциите или резултатите изгледаат разумни во однос ²⁶ на другите податоци или трендови.

Македонска канцеларија на TACS • Никола Парапунов 41А, • 1000 Скопје • Т. +389 2 5225 5401. +389 2 5290 664 • е-пошта: info@tacs.org

ПОГРЕШНО ПРИКАЖУВАЊЕ

**Трансакциите влијаат на погрешно прикажување
на салдото ако**

Не се вклучени

Погрешно се искажани

Не припаѓаат



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Централен регистар

ЗАКОНСКИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Поднесено во централен регистар

- 1) Биланс на состојба (Извештај за финансиската состојба)
- 2) Биланс на приходи и расходи
- 3) Државна евиденција-образец ДЕ
- 4) Образец за структура на приходи по дејности - СПД
- 5) Распоред на резултати
- 6) Изјава од овластен застапник
- 7) Копија од Уверението за сметководител / овластен сметководител, согласно Законот за сметководството, издадено од Министерството за финансии.
- 8) Вирман (уплатница)

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Раководство и органи на управување

УПРАВУВАЧКИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Според потребите на раководството

- 1) Структура на старост на побарувања и обврски
- 2) Трошоци по места и носители
- 3) Споредба на буџет со фактички трошоци

Општа намена

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА ОПШТА НАМЕНА СПОРЕД МСС

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



САД

Стандард за финансиско сметководство 117 од Јуни, 1993 –
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА НЕПРОФИТНИ ОРГАНИЗАЦИИ

- 1) Извештај за финансиската состојба – Средства, Обврски, Нето средства во даден момент
- 2) Извештај за активности – ефекти на трансакциите на нето средствата, односите на овие трансакции меѓусебе и употребата на средствата за различни програми и услуги
- 3) Извештај за готовински текови – примени и платени пари на организацијата
- 4) Белешки кон извештаите со дополнителни детали за износите и обелоденувања

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Парапунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia

САД

- Специфично за средствата
 - Трајно ограничени по намена
 - Времено ограничени и
 - Без ограничувања



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

САД

- Најнови измени 2016
 - Извештајот за трошоци по видови и функција
 - Две димензии на операциите во финансиските извештаи
 - Мисија – од каде доаѓаат средствата и кон кои активности се насочени
 - Распоживост – дали средствата имаат интерни или екстерни ограничувања во даден период
 - Трите класи на средства се заменуваат со две – со или без ограничувања на денот на извештајот
 - За извештајот на готовински текови ќе биде прифатлив само директниот метод
 - Барање за обелоденување на квантитативни и квалитативни информации за оценка на ликвидноста



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

МСФИ

- Сеуште немаат посебни барања за непрофитниот сектор
- Издадени се упатства за примена на МСФИ во секторот



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Општа намена

ПОСЕБНИ ИЗВЕШТАИ ЗА ДОНАЦИИ

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia

БАРАЊА ОД ДОГОВОРОТ ЗА ГРАНТ – општи услови (анекс II)

- Член 14.1 а) трошоците настанале во периодот на проектот (не мора да се платени)
- Член 14.1 d) евидентирани во сметководство

БАРАЊА ОД ДОГОВОРОТ ЗА ГРАНТ – општи услови (анекс II)

- Член 14.1 а) трошоците настанале во периодот на проектот
- Член 14.1 d) евидентирани во сметководство

БАРАЊА ОД ДОГОВОРОТ ЗА ГРАНТ – општи услови (анекс II)

- 16.1. Корисникот е должен да води точно и ажурно сметководство за спроведувањето на Акцијата со користење на соодветна сметководствена евиденција и систем на двојно книговодство. Сметките:
 - а) може да биде составен дел или додаток на редовниот систем;
 - б) се во согласност со сметководствените политики и правила кои се применуваат во засегнатата земја;
 - в) ќе овозможи приходите и расходите во врска со Акцијата лесно да се следат, идентификуваат и потврдат

БАРАЊА ОД ДОГОВОРОТ ЗА ГРАНТ – општи услови (анекс II)

16.2. Корисникот ќе обезбеди сите финансиски извештај како што се бара во член 2 да можат да бидат лесно и соодветно усогласени со книговодствениот систем и сметките и други записи на кој е заснован. За таа цел корисникот подготвува и чува соодветни усогласувања, поделби на трошоци, анализи и помошн евиденции за инспекција и потврда.



Техничка поддршка за
граѓанските организации
Македонска канцеларија



Проектот е финансиран од
Европската Унија

Ексел пивот табела

СОФТВЕР КАКО РЕШЕНИЕ НА ДИМЕНЗИИТЕ

Македонска канцеларија на ТАКСО • Никола Паралунов 41А, • 1060 Скопје • t: +389 2 3225 340 f: +389 2 3290 684• e-mail: info@tacso.org

FCG SIPU International AB Sweden • Ecorys International Netherland • Intrac United Kingdom
Foundation Partners for Local Development Romania • Euclid Network United Kingdom • SMART Croatia